Doğan Kardeş

SAYI 15 | 7 NİSAN 1975 | 150 KURUŞ

OKULLARI GEZİYORUZ

FATİH SULTAN MEHMET İLKOKULU

1953 yılında kurulan 12 derslikli bir okul olan Fatih Sultan Mehmet İlkokulu, Eskişehir'in en faal okullarından biridir. Çeşitli sosyal çalışmalarını şu şekilde sıralayabiliriz: Okul öğrencilerinin işbirliğiyle yayın kolu tarafından bir öğrenci gazetesi çıkarılmaktadır. Üç yıldır, Voleybol Basketbol ve Atletizm yarışmalarında iyi dereceler yapan okulun küçük sporcularının yanısıra, sınıf müsamerelerinde yeteneklerini ortaya koyan küçük sanatçılara da sık sık rastlanıyor.

1104 öğrencisi olan okulun değerli öğretmen kadrosunu Müdür Sadettin Sav başta olmak üzere sıralayalım: Müdür yardımcısı Burhanettin Akın, Hamit Türkmen, Nedim Mızraklı, Seniha Gedik, Aysel Tınazlar, Suzan Benligirayoğlu, Emine Karaokutan, Perihan Tözer, Mukaddes Kırcalı, Zehra Çardaklı, Sevim Yılmaz İnci Onay, Emel Mumcu, Müzeyyen Metin, Güler Akbacak, Kadir Gürsoy, Kıymetin Karakaya, Saime Sözer, Mehlika Göksu, İsmet Büyüközden, Gülten Yılmaz, Güzin Geris, Huriye Gürbüz, Halime Kınalı, Hicret Yenipazarlı ve Mübeccel Özbay.

Fatih Sultan Mehmet İlkokulu'nun değerli öğretmen kadrosu.

1973 - 1974 öğretim yılında Balıkesir'de yapılan Atletizm yarışmasına katılan Kız ve Erkek öğrenciler bir arada. Folklor yarışmasında 3.'cü olan Silifke ekibi Vali Mehmet Saraçoğlu tarafından tebrik edilirken. (Yanda)

NE, NEDİR?

ASEPSİ NEDİR?

Tıpta mikropların vücuda girmesini önlemek için başvurulan bir koruma metodudur. Asepsi ameliyatlarda kullanılan bütün araç ve gereçlerin mikropsuz bir hale getirilmesiyle sağlanır. Pansuman gereçleri, giysiler, eller, aletler yaraya hiç bir mikrop girmeyecek biçimde mikropsuzlaştırılır. Bu gün bütün ameliyatlarda, doğumlarda Asepsiye baş vurulmaktadır. Bu sayede, ileride olabilecek bütün iltihaplanmalar önlenir, hastanın biran önce iyileşmesi sağlanır.

Asepsi ile antisepsinin başlıca farkı, asepside ilâç kullanılması, mikrop öldürücü olarak buhardan, ısıdan, bir de basınçtan yararlanmasıdır. Antisepside ise mikroplar ilâçlarla, kimyasal usullerle öldürülür.

ŞAĞLIKLI OLMAK DA BİR GÖREVDİR...

YUKARIDAKİ başlık belki de çoğunuzun garibine gitmiştir çocuklar. Ama düşünecek olursak gerçekten de sağlığımıza dikkat etmek öncelikle kendimize, sonra ailemize daha sonra da toplumumuza karşı yükümlü olduğumuz bir görevdir.

İçinde bulunduğumuz hafta, Sağlık Haftası, çocuklar. Bu haftanın önemini belirtmek için sayfalar dolusu yazı yazılabilir, ama ben sizinle küçük bir sohbet yapmak istiyorum.

Kişiler sağlıklı oldukları sürece mutlu olur, çevrelerindekileri mutlu ederler. Küçük bir nezle bile, iş ve okul hayatımızdaki başarıyı bir anda sıfıra indirebilecek kadar etkin olur. Oysa bizler, nedense sağlığımıza hemen hemen hiç dikkat etmeyiz... Çoğumuzun hastalanmadan doktora gittiği bile görülmez. Oysa uygar milletler, doktora gitmeyi bir zorunluk olarak kabul etmiş, hiç değilse yılda iki üç kez baştan aşağı bir kontroldan geçmeyi prensip edinmişler. Güzel bir kural değil mi? Aslında büyük bir zorluğu da yok, iş insanın bunu uygulamaya niyet etmesinde...

Hepinize sağlık dolu bir ömür dilerim.

NUR İÇÖZÜ

Çok faal bir okul olan Fatih Sultan Mehmet İlkokulu geniş bir çocuk kütüphanesine sahip. Her fırsatta öğrencilerin faydalanması için onlara açık tutuluyor.

ADIM ADIM AYA DOĞRU

AY NASIL MEYDANA GELDİ

1608 yılında Galile tarafından icat edilen teleskop, uzay çağının gelişmesinde büyük rol oynamıştır. Donato Creti'nin 1700 yılında yaptığı bu yağlıboya resimde, Ay'ı teleskopla inceleyen iki astronom görülmektedir.

ÇEŞİTLİ gözlemler ve fizik kanunları çerçevesinde yapılan hesaplar, Ay hakkında çeşitli özellikleri ortaya çıkarmakla beraber, bütün bu karmakarışık bilgilerin yanısıra, Ay hakkında son derece önemli ve açıklanması da o denli güç sorunlar daha vardı. Bu sorunların çoğu, Ay'ın meydana gelişiyle ilgiliydi. Bazı bilim adamları, Ay'ın dünya ile aynı anda, yaklaşık olarak 4,500 milyon yıl önce oluştuğuna inandıklarından, astronotların Ay'a gidip, orada yapacakları incelemelerde Ay'ın oluşumu ile ilgili edinilecek tüm bilgilerin dünyanın meydana gelişi hakkında da bilinmeyen birçok gerçeği aydınlatacağı muhakkaktı.

Ay'ın meydana gelişi konusunda çeşitli teoriler ileri sürülmektedir. Bunlardan biri, Ay'ın bir zamanlar uzayda kendi başına bağımsız küçük bir gezegen olduğu ve dünyanın çekim gücüne kapılarak, onun bir uydusu haline geldiğidir. Diğer bir teoriye göre Ay, dünyanın ilk oluşum çağlarında dünyadan koparak ayrılmış bir parçadır. Hatta birçok bilim adamı bu inanışa öylesine bağlanmıştır ki, Ay'ın, yakından geçen bir gök cismi veya güneşin çekimine kapılarak Pasifik Okyanusu'nu meydana getiren geniş çukurdan kopan parça olduğunu ileri sürmektedir. Bir diğer grubun inanışına göre ise Ay, dünya ile aynı zamanda ve aynı şekilde, güneşi oluşturan sıcak gazlar veya soğuk toz zerreciklerinden meydana gelmiştir.

Bazı teoristler, dünya ve Ay'ın uzayın sonsuz boşluğunda ayrı elemanlardan oluşan iki ayrı buluttan meydana geldiğine inanırlar. Buna benzer diğer bir

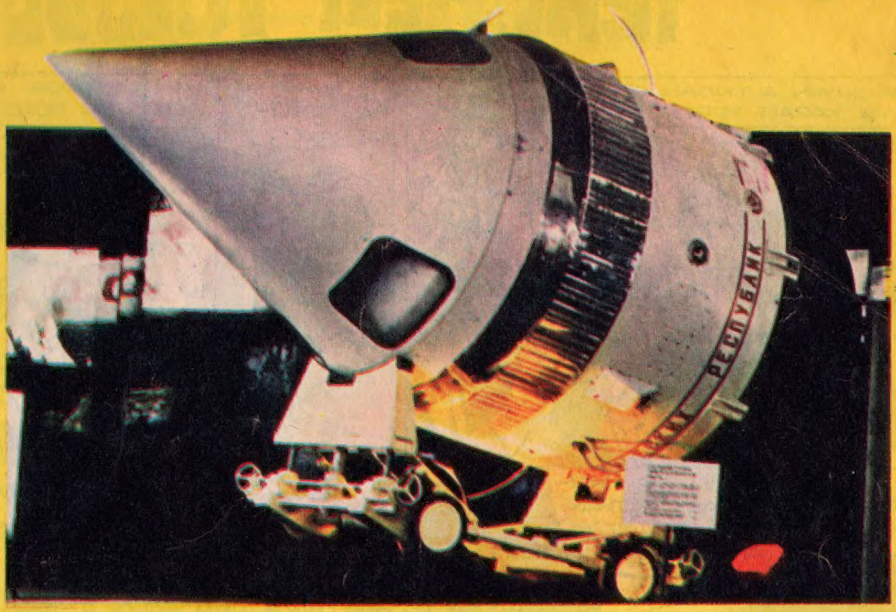

Ay'a gönderilen ilk roket, Rus yapısı Luna I'dir. 1959 yılında ateşlenen Luna I, Ay'ın yakınından geçip, güneşin sunî uydusu haline geldi. Resimde en alt bölümü görülen Luna I, Ay'a en yakın geçen ve güneşin yörüngesine giren ilk insan yapısı nesne idi.

inanca göre, tek bir bulut ikiye ayrılmış ve büyük parçası dünyayı, küçüğü ise Ay'ı oluşturmuştur.

Bütün bu karışık teorilerden sonra, Ay'ı oluşturan maddenin sıcak mı yoksa soğuk mu olduğu sorusu ortaya çıkmaktadır. Eğer, birçok bilim adamının dediği gibi Ay eskiden sıcak eriyik halinde idiyse, bugün acaba tamamen soğumuş ve merkezi de katı hale gelmiş midir? Yoksa, sadece Ay kabuğu soğuyup, iç kısımlar yine eriyik halinde mi kalmıştır? Diğer bir kısım bilim adamlarına bakılırsa, dünya ve Ay, oluşu esnasında katı ve soğuk bir haldeydi. Onlara göre, dünyanın merkezi, ya kendi yer çekiminin yarattığı çok büyük basınçtan, ya da kabuğunda toplanan radyoaktif elemanların harekete getirdiği büyük ısıdan dolayı, alev ve eriyik haline gelmiştir. Eğer durum böyleyse, aynı çeşit zincirleme olayların Ay'da da olup olmadığı sorunu ortaya çıkmaktadır. Fakat, Ay çekiminin yeterli basınç yaratacak güçte olmadığı ve Ay'ın bileşiminde radyoaktif elemanların bulunmama ihtimalinin de hesaba katılması gerektiği düşünülürse bu inancın da sadece bir teoriden öteye geçemeyeceği kolayca anlaşılabilir.

Ay'ın merkezinin bir zamanlar veya halen sıcak eriyik halinde olup olmadığı konusunda varılacak sonuç, Ay yüzeyinde bulunan birçok jeofiziksel özelliğin, bilhassa «maria» adı verilen geniş çukurların nasıl oluştuğunu açıklayıcı bir anahtar olabilir. Birçok bilim adamının inanışına göre, bu «maria» lar, muazzam lâv akıntısı tarafından meydana gelmiştir. Ay'da bulunan krateler, dünyanın yanardağları gibi merkezden gelen sıcak lâvları dışarıya püskürtmüştür. Buna karşılık diğer bir kısım bilginler ise, Ay ve merkezinin oluşumdan itibaren hep katı ve soğuk olduğunu, «maria»ları meydana getiren lâvların ise, Ay yüzeyine korkunç bir hızla çarpan dev meteorların, bu sürtünmeden doğan büyük hararetle etrafındaki bütün taşları ve toprağı eritip, eriyik haline getirmesinden oluştuğunu iddia etmektedirler. Eriyen bu taşlar, çarpmadan dolayı Ay kabuğunda açılan çatlakları doldurup, tekrar donarak, maria adı verilen düz ve geniş çukurları meydana getirmiştir.

Apollo projesi yönünden bu marialar hakkında ileri sürülen teorilerden en korkuncu, bu çukurların bir lâv yatağı değil, milyarlarca asır boyunca uzay boşluğundan yağmur gibi yağan mikrometeor birikintisi olmasıydı. Eğer böyleyse, bu toz yığınının derinliği yüzlerce metre inebilirdi. Yani, buraya inecek en hafif Ay modülü, bir bataklığa girmişçesine çarçabuk tozlar tarafından yutulup, kaybolacaktı.

Aslında, bütün bu teorilerin her birini ayrı ayrı destekleyen zayıf ipuçları olmasına rağmen, hiç biri diğerinden daha baskın değildi. Örneğin, 1950 yılında uzaya gönderilen Rus Kozmonotu Kozyrev, Ay'ın yüzeyinden gaza benzer bir radyasyonun yayıldığını gördüğünü söylemişti. Bu ifade, Ay'ın merkezinin sıcak gazlardan ve eriyik halinde elemanlardan oluştuğuna işaret ediyordu. Ama gerçek ispatı olmadan, teorilerden hiç biri doğru kabul edilemezdi.

TEHLİKELİ YOLCULUK

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ : Dina, Çin'de yoksul çocuk yurdunda öğretmen olan anne babası komşu köydeki veba salgınına yardıma gidince, çocuklarla yalnız kalmıştır. Yetimhaneyi basan haydutlardan kaçan Dina ve çocuklar, yine de onlardan kurtulmayı başaramazlar. Dina düşüncelidir.

DEVAMI VAR...

KORKUSUZ ŞERİF

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ : Korkusuz Şerif King, küçük bir kasabadan top çalan yaşlı bir adamı korumaya çalışır. Çünkü adamın peşinde hem haydutlar hem de kasabanın askerleri vardır. Bu sırada ihtiyar askerin torunu da haydutların yanına gelmiştir.

OKUL POSTASI

TÜRKİYEDEKİ AKARSU VE GÖLLER

(Baştarafı Geçen Sayıda)

NEBİL sordu, «Hepsi bu kadar mı?.. Konya Ovası'nın güneyinde göl yok mu?..»

— «Var!.. O kadar önemli görmedim de... Büyükçesi, Suğla Gölü... Yarısı bataklık olan Karadağlı Gölü, Kulbasan Sazlığı... Hepsi bu kadar... Az daha unutuyordum. Bu bölgeler dışında Hatay'da Amik Gölü var...»

Nebil, «Onu Doğu Anadolu gölleri içinde sayabilirdin,» dedi. «Neyse gelelim, o bölgedeki göllere...»

Sevil bekletmedi. Hemen başladı anlatmaya.

— «En büyükleri Van Gölü. 3764 kilometre kare. Denizden yüksekliği ise 1720 metre. Derinliği birçok yerlerinde 100 metreye ulaşır. Suyu tatlı değil. Tuzlu da değil, sodalı... Yurdumuzun en büyük gölü...»

Kuzeyde yanıbaşında Arın Gölü, doğusunda Erçek Gölü var. Bu göl Van'dan da yüksek 1890 metre. Sonra Kuk Dağı'nda küçük bir göl var. Onun yeri daha yüksek 2450 metre. Van Gölü dolaylarında Nazik, Haçlı gölleri var. Daha kuzeyde Ağrı Dağları arasında Köroğlu ve Aygır gölleri, onların doğusunda Balık Gölü bulunur. Van Gölü'nün kenarındaki Nemrut Dağı, eski, sönmüş bir yanardağ. Onun tepesinde de bir Krater Gölü var.

Cemil sordu, «Krater gölü de ne?..» Hepsinden önce baba karşılık verdi.

— «Yanar dağlar, duman, alev saçar. Tepesinden kızgın taşlar, ergimiş kızgın madenler püskürtürler. Bunlara lâv denir. Lâvların, ateşlerin fışkırdığı yer kocaman çukuru olan bir tepe biçimindedir. Ona da krater denir. Yanardağ ateş püskürtmez olunca, yani sönünce bu çukur öyle kalır. Kimisine de sular dolar. Büyüklüğüne göre krater gölü, krater havuzu olur. Bu biçim bir göl, duyduğuma göre Süphan Dağı'nda da var. Kuh Dağı'ndaki gölün de bir krater olduğunu sanıyorum.»

Babası susunca Sevil yeniden anlatmaya başladı.

— «En yüksek gölümüz de bu bölgede,» dedi. «Çıldır Gölü. Denizden yüksekliği 1960 metre...»

Cemil düşünceli görünüyordu.

— «Anladığıma göre, gölleri-miz çok. Hem de çok büyük...» dedi.

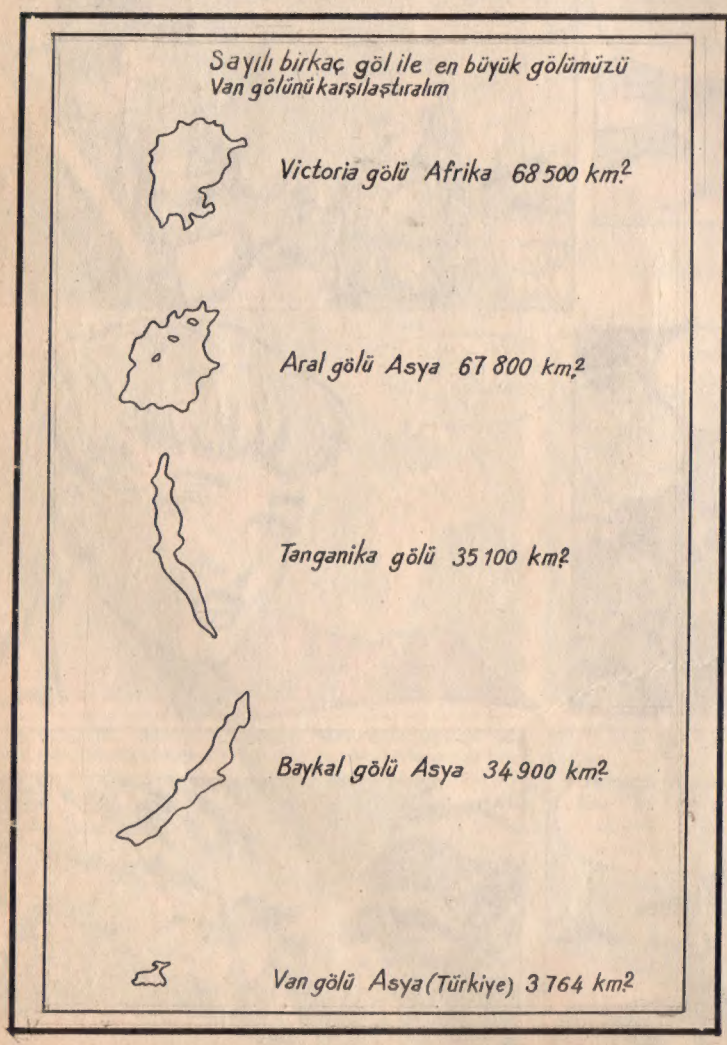

Babası, «Yanılıyorsun,» dedi. «Sayıları sandığın kadar çok değil. Büyük de sayılmazlar. Hazar Denizi'ni saymıyorum. Dünya'nın en büyük gölü, üç büyük gölden meydana gelen Süperior Gölü' dür. Amerika kıtasında. İkincisi Viktorya Gölü. Afrika'da. 68.500 kliometre kare... Bizim en büyük gölümüzün, Van Gölü'nün yirmi üç kat büyüğü...»

Sevil, babasına, «Hazar, deniz mi, göl mü?» diye sordu.

— «Hazar 424.000 kilometre kareden çok bir büyüklüğe sahip... Marmara'nın 60 katından çok. Nitelikleri bakımından deniz... Diğer denizlerin hepsinin birbirleriyle bağlantısı var. O nedenle yükseklikleri aşağı yukarı eşit. Hazar'ın ise ötekilerden hiç biri ile bir bağlantısı yok. Yüzeyi de ötekilerden 26 metre yüksekte.

Belki, şimdi yok olan «Orta Asya denizinden» kalmış bir parça... Tarih öncesi, hatta insanlık öncesi çağlarda öteki denizlerle birleşen yerleri de vardı.

İşte bu nedenlerle çoğunluk denizdir diyor. Göl sayanlar da var.

Azerbaycan'da Yaşayan Bir Türk Topluluğu: AZERÎLER

İLİMİZE yerleşmiş bazı kelimelerin Azerî dilinden geldiğini, bazı türkülerimizin Azerî türküsü olduğunu duyuyoruz çoğunlukla. Ama çoğunuzun Azerîler'in kimler olduğunu, nerede yaşadıklarını bile bilmediğinizden eminiz. Dilerseniz bu sayımızda biraz da Azerbaycan'da yaşayan bir Türk toplumu olan Azerliler'den söz edelim.

Azerliler, XI - XIV yüzyıllar arasında Azerbaycan'a gelip yerleşen bir Türk toplumudur. Azerbaycan Türkleri'nin çoğu Oğuzlar'dan meydana gelir.

Azerbaycan bugün S.S.C.B. sınırları içinde yer alan bir Asya ülkesidir.

Azerlilerin pek çoğu günümüzde de çiftçilikle uğraşan, geleneklerine bağlı kişilerdir. Toplumun temel direğini aile, aileninkini ise baba teşkil eder. Kültür, dil ve din baskılarına rağmen hâlâ Türklüklerini korumayı başaran Azerliler, aynen bizim gibi Şeker ve Kurban Bayramı'nı da kutlarlar. Azerî Türkçesi de hem kelime haznesi, hem de konuşuluş bakımından günümüzün Türkçesine çok benzer. Örneğin Azerîler «Hiç» yerine «Heç», «Gitmek» yerine «Getmek» derler.

Azerîler yüzyıllar süren büyük bir uygarlığın mirasçılarıdır. Gerek dilleri gerekse edebiyatlarıyla Asya'nın en uygar milletlerindendirler. Azerî Türkleri'nin 14. yüz yıldan beri Anadolu ağzından ayrılan Türkçesiyle büyük bir edebiyat tarihi vardır.

Gerek giyinişleri, gerekse davranışlarıyla tipik Türk olan Azerî halkı günümüzde de konukseverliğini ortaya koyar. Hele geleneksel yapıdaki düz damlı iki göz odalı otağ «EV»ların da konuklarını öyle bir ağırlayışları vardır ki, aynı manzarayı Anadolu köylerinde de her an görmek mümkündür.

Asya'da Oğuz soyundan gelmiş bir Türk topluluğu olan Azerîler'in millî giysileri oldukça ilginçtir. Yanda millî giysileri içinde iki Azerî erkeğini görüyorsunuz.

ŞU... ŞU-ŞUNU BİLİN Kİ BE.. BEN SİZE KARŞI DEĞİLİM..

SUS BİRAZ BEKLE... ŞEY! NEYDİ? NASILDI PAROLA? FÜR!... BİL!... HAH! STİL..

STİL YELKEN VUR RAHAT DUR BRETZELBURG

BECERDİM SONUNDA! PAROLA BU ŞEMTERLİNG REJİMİNE KARŞIT OLANLARIN PAROLASI... HEPSİNİN...

?

BİZDEN Mİ!

YA DOST BUNLAR!

YAH! İŞTE BÖĞLE OĞMANDA YAŞIYOĞ, MAĞARA DA SAKLANIYOĞUZ. TGİNİTĞO DEPĞEĞME!

HELMUT, BİĞAZ KUSKULUDUĞ DA

RHUTTTT RHUTT

AH! DEMEK BU GÜRÜLTÜ SİZDİNİZ? DARILMAYIN DOSTUM YAMAN VE ACAİP ÖKSÜRÜYORSUNUZ

BUĞDA ÇOK ĞUTUBET YOKMUŞ BUĞ BAĞA ÖYLE DEDİ BİLİYOĞMUSUNUŞ? ŞİMDİ KALENİN TAM ALTINDAYIZ. KALEYİ, ZINDANI FALAN, HAVAYA UÇUGMAK İÇİNŞ GELDİM BUĞAYA... NEREYE KOYALIM BU DİNAMİTİ...

YAVAŞ OL!...

BU İKİ AYAKLI HERİF, GERÇEK BİR DİNAMİT, BİĞ BOMBADİĞ BİZJAT!... SİZ BUĞDA NE ARIYOĞSUNUZ? ONU SÖYLEYİNĞ?

GERÇEKTEN ÖĞLEYİM. TAM DOĞGUYU ZÖYLEDİ OTUDUN BAKALIM.

DUĞ OTURMA!

DEHŞET?

AAA!

NEDEN, NEDEN AMA... NEDEN KIZDIĞINIG ANLAYAMIYOĞUM....

BİRAZ SONRA KALEDE

BULDUNUŞ MUĞ?

EVET, BİĞ DELİK BULDUK ĞENEĞALIM. BİĞ KAYA KOVUĞU KAJAKLAR O KOVUĞA SAKLANMIŞLAR HERHALDE...

PAF

KAJAKLAĞ BİĞ KOVUĞA MI GİZLENMİŞ? ADAMLAĞINIŞ ONLARI KOVALAYAMIYOĞ MU?

HAYIĞ ĞENEĞALIM LAMBA BULMAĞA ÇALIŞIYOĞUŞ

GELİYOĞUM... BENĞ DE GÖĞEÇEĞİM...

MAĞĞA DEĞİL BUĞ.. UFAK BİR KOVUĞ... UZAKTA OLAMAZLAR...

AYKINA ÇIKARGAG NASŞ OLSAG BEŞ ADAM BİĞAKIN BUĞAYA... BEKLEŞİN ONLAĞI ÇIKINTA YAKALARSINU İÇERİ GİRMEŞİN TEHLİKELİ OLABİLİŞ...

SERÜVENLERİ

ÖZET: Sipru ve Fanto, Bretzelburg Kralı'nı kurtarmaya çalışırlar. Ama asî generalin askerleri onları yakalar.

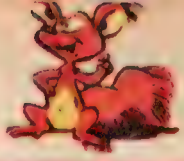

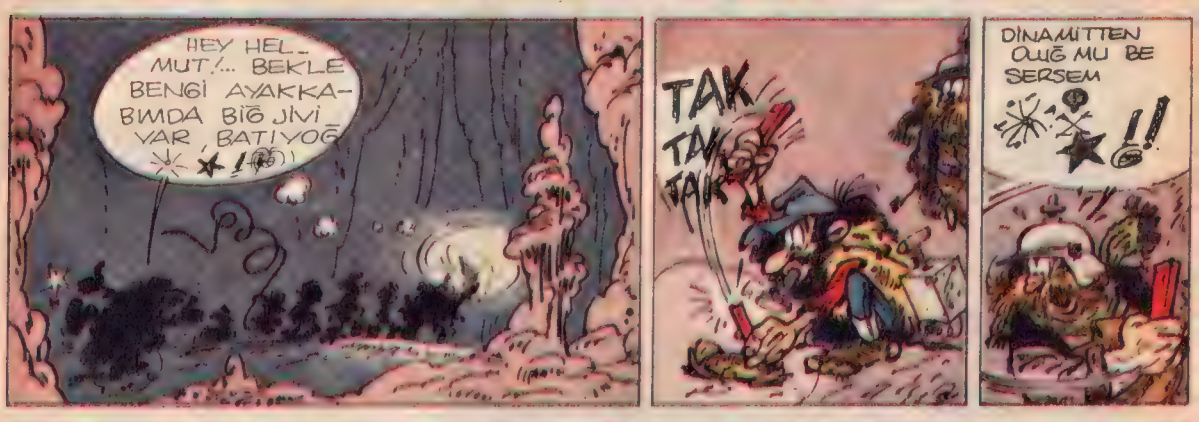

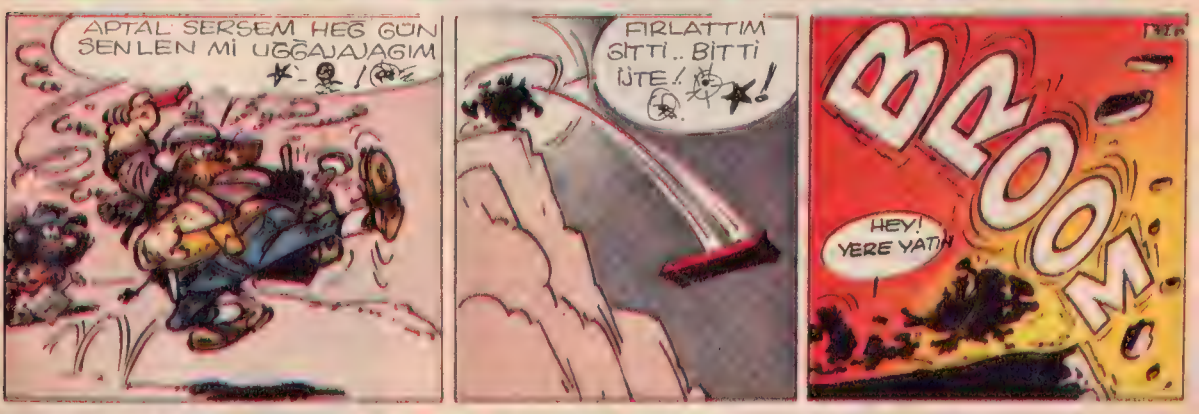

Günümüzün OTOMO

ANSİKLOPEDİLERE baktığımızda otomobilin tanımını, lastik tekerlekli, motorlu bir kara taşıt aracı olarak buluruz. Gerçekte de otomobil, günümüzün modern atı haline gelmiştir. Erkek çocukların en sevgili oyuncağı da otomobil değil midir?

Otomobil, her geçen gün önemini biraz daha arttırmaktadır. Örneğin 1900'lerde dünyadaki otomobil sayısı iki bin civarında iken, bugün aynı sayı 300 milyonu çok aşmıştır.

Günlük hayatımızda bu denli önemli yer tutan otomobilin dedesi, 1769 yılında Fransız yüzbaşısı Nicolas Joseph Cugnot'un yaptığı ilk buharlı arabadır. 1801 yılında İngiliz Richard Trewitchich, 1829 yılında yine İngiliz Sir Goldworthy Gurney ve 1805 yılında Amerikalı Oliver Evans da otomobilin geliştirilmesine hizmet etmişler ve buharlı arabalar yapmışlardır.

Yıllar önce insanlar tarafından kuşku ve biraz da korkuyla karşılanan otomobiller günümüzde en mükemmel hale getiriliyor. Yukarıda eski ve yeni model iki otomobil görülüyor.

Biliyorsunuz günlük yaşantımızda büyük yer kaplayan otomobillerde yakıt olarak benzin ya da mazot kullanılıyor. Ama yanda görülen özel modelde her iki yakıttan da bir parça bulmanız imkânsız... Çünkü bu kutu gibi taşıt, elektrik gücüyle çalışıyor.

Bu da eski otomobillere başka bir örnek... Geçenlerde Münih'de açılan otomobil sergisinde eski

Modern Atı

BİL

1925 yılından sonra ise buharlı arabaların yerini benzinle çalışan arabalar aldı. Otomobile benzini ilk olarak 1885 yılında Almanya'da Gottlieb Daimler ve Karl Benz uyguladı. Daha sonra 1890 yılında ise iki Fransız olan, Emile Levassor ve Rene Panhard da Daimler motorlarıyla seri halde otomobil imaline başladılar. Bugün bile ismi dillerden düşmeyen Louis Renault 1898'de gelişmiş otomobile doğru bir yeni adım daha attı ve ilk olarak şaft sistemini buldu.

Bugünkü anlamda ilk modern otomobili ise 1893 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde Charles ve Frank Duryea adlı kardeşler yaptılar. 1896 yılında ise Henry Ford isimli bir Amerikalı ilk Ford otomobili imal etti.

Günümüzün modern atı otomobilin yapımında kullanılan başlıca maddeler şunlardır. Çelik, kauçuk, cam, bakır, kurşun, deri, yün, pamuk, tahta ve çeşitli plastik maddeler.

ile yeni yanyana büyük bir tezat içinde ve gösteriş içinde halka sunuldu, herkesin ilgisini çekti.

ŞUBAT VE MART AYINDA HEDİYE KAZANANLAR

SULUBOYA TAKIMI:

Hasan Öztürk: MUŞ, Eren Burdur: KARŞIYAKA - İZMİR, Hikmet İlkerengil: ESKİŞEHİR, Ufuk Balkır: İSTANBUL, Hüseyin Taner: LÜLEBURGAZ, Ali Doğan Bozdağ: İZMİR, Tolga Yılmazkurt: BAYBURT, Esi Aşkın: TRABZON, İsmail Gümüş: BOLVADİN: Elâ Odyakmaz: Beşiktaş - İSTANBUL.

DOLMAKALEM:

Leylâ Önel: Bostanlı - İZMİR, Zeynep Arıcanlı: Teşvikiye - İSTANBUL, Tanju Polat: Aksaray - NİĞDE, Doğan Kurt: Cemalpaşa - ADANA, Hamsi Çalış: Fatih - İSTANBUL, Ayşe Türkeri: Suadiye - İSTANBUL, Cem Telci: İSTANBUL, Mustafa Çağlar: KÜTAHYA, Ebru Antepe: GAZİANTEP, Ayten Kasap: Erciş - VAN.

HATIRA DEFTERİ:

N. Kemal Tezcan: ORDU, Füsun Türkeli: BALIKESİR, Tanju Demirören: YALOVA, Tülây Hançer: Kadıköy - İSTANBUL, Neslihan Gürkanlı: Küçükesat - ANKARA, Tuncay Karahan: Ayancık - SİNOP, Hüseyin Erkul: ADAPAZARI, Mürşide Karaismailoğlu: Yenimahalle - TRABZON, İpek Dedepenez: Kadıköy - İSTANBUL, Işıl Tokcan: Çekirge - BURSA.

RESİM ÇERÇEVESİ:

Necdet Atmaca: MERSİN, Hamza Koç: Çeliktepe - İSTANBUL, Fahrettin Ülkeroğlu: Kuyucak - AYDIN, Semih Yaman: Kocatepe - ANKARA, Züzâl Aklan: MERSİN, Hüseyin Doyonç: BALIKESİR, Yurdagül Demirtürk: Yenimahalle - ANKARA, Mahmut Atacı: HATAY, Mesut Kuş: Kahramanlar - İZMİR, Ayşegül Oskay: KAYSERİ.

TÜRKİYE TERİHİ:

Ali parlakyiğit: K. MARAŞ, Hülya Onat: K. MARAŞ, Deniz Nasıf: K. MARAŞ, Birsen Yorar: Fatsa - ORDU, Perihan Kutlu: ADANA, M. Kemal Doruk: KONYA, Ümit Seyfettin: Antakya - HATAY, Mehmet Özeroğlu: AKŞEHİR, Timuçin Mutlu: ELÂZIĞ, Mehmet Kızılcaağaçlı: BURDUR, Hüseyin Türen: Zonguldak - KAPUZ, Fatma Güröze: Etimesut - ANKARA, Funda Özbaşoğlu: ANKARA, Kayser Taylan: Başkale - VAN, İlkay Ercan: VAN, Fikret Saygı: Eyüp - İSTANBUL, Mustafa Çoban: Karşıyaka - ANKARA, Saadet Gözde: ADANA, Nuri Kazancı: K. MARAŞ, Aylâ Cansız: RİZE, Ömer Ay: BOYABAT, Ayşegül Karat: ADANA, Ayten Özdemir: KIRŞEHİR, Meral Tarun: MALATYA, Hüseyin Aydın: SAMSUN, Murat Kalemci: Bahçelievler - ANKARA, Cüneyt Soysal: AMASYA, İlker Kılıç: NİĞDE, Nail Sanlı: MARDİN, Faruk Övünç: Dikmen - ANKARA.

İSPİRTOLU KALEM :

Işın Ok: Kavaklıdere - ANKARA, Tuncay Öztüry: BOLVADİN, 03920 Yakup Özaslantürk: KIRKLARELİ, 01427 Yeşim Koşay: Alsancak - İZMİR, E. Yılmaz Soyakça: BOĞAZLIYAN, Cem Çetintürk: ARTVİN, Uğur Özbek: KAYSERİ, Çağlayan Özsoy: Maltepe - ANKARA, M. Kemal Doruk: KONYA, Kâmile Bilgin: Kavaklıdere - ANKARA.

(Devamı 30. Sayfada)

OKUL POSTASI

BİTKİLER VE

Hazırlayan: A. Aslan Aslanerer

KIŞ uykusu deyimini duydunuz mu?.. Ne demek, bilir misiniz? Kış gelince hayvanların bir çoğu yer altına, kuytu köşelere gizlenir. Bir takımı kovuklara, inlere çekilir. Kimisi mağaralara saklanır. Kışı burada derin bir uyku yahut uyuşukluk içinde geçirirler. Uyku süresi hayvana, iklime göre değişir. Yurdumuzda en az 40 en çok 90 gün kadar olur.

Bu uyku hali yalnız hayvanlarda görülmez. Bitkiler de kış aylarında bir uyuşukluk dönemi geçirirler. Çoğunun yaprağı dökülmüş, gövdesi, dalları kupkuru kalmıştır. Bir çoklarınınsa toprak üstündeki parçaları kurumuş, kaybolmuştur. Toprak altı kök veya kökleri kalmıştır, ancak, varlıklarını, yaşamlarını, gömülü kök ve yumrularıyle sürdürürler.

Yaprakları dökülmeyen, yeşil kalan bitkilerde bile durum çokluk böyledir. Yaşamları yavaşlamış, gelişmeleri durmuştur.

Bahar gelince doğa canlanır. Kış uykusundan, sinekler, böcekler, öteki hayvanlar uyanır. İnlerinden kovuklarından çıkmaya başlarlar. Bitkiler de öyle. Ağaçlar canlanır. Önce tomurcuklar belirir. Sonra bir takımı yapraklanır. Bir çoğu da çiçeklerle donanır. Toprak altındaki kökler, tohumlar da çalışmaya başlarlar. Çimlenir, filiz verirler. Yer yüzüne yeşil yeşil uzanırlar. Sanki bir bitki fışkırması olur.

Doğanın en canlı mevsimi yaz. Baharda yeşeren bitkiler çokluk bu mevsimde olgunlaşır. Baharda açan çiçekler [illegible]yveye döner; tohum olur. Üreme yolunu tutar.

Meyve kışın tohumu koruyacak, besleyecek bir depo, bir korunaktır. Bazı bitkiler toprakaltı kökleri, gövdeleri, soğanları ile ürerler. Böyleleri o parçalarını besin deposu haline getirir.

Güz gelince gelişme ve üreme çalışmaları durur. Onlar çoktan tamamlanmış, bitirilmiştir. Artık kış uykusuna hazırlık başlar. Kış için besin depo edilir.

Bitkiler türlü türlüdür. Bir çoklarının yaşamı yıllar sürer. Yüz yılları aşanları bile olur. Ağaçlar bu türden. Uzun yaşarlar. Yaşamı bir yıl veya bir iki mevsim süren bitkiler de çok. Otsu bitkilerin çoğu böyle. Bu türden olanlar tohumlarını meydana getirdikten sonra ölürler.

Bitkiler doğaya canlılık kazandıran varlıklardır. Cansız doğayı, çalışmaları, yaşamaları ile canlılar için yaşamaya elverişli duruma getirirler. İlkin verimsiz kıraç yeryüzünü bitkisel hale getirenler de onlardır. Bir kısmı öteki bitkilere yarayacak toprağı, koşulları hazırlar. Birbirlerine yardım ederler. Ot yiyen hayvanlar onlarla beslenir.

Biz insanlar da pek çok alanlarda bitkilerden yararlanıyoruz. Bir çoğunu besin olarak kullanıyor, onlardan besin maddeleri yapıyoruz. Bazısını yiyecek yapmak için kullanıyoruz. Yapı, mobilya ve marangozluk işlerinde kullandıklarımız var. Kimisinden boya, ilâç ve benzeri maddeler elde ediyoruz. Yağ çıkardıklarımız da çok. Bir çoğu da süs ve güzelleştirme alanlarında işimize yarıyor.

Bütün bunlar dışında bitkiler, özellikle ağaçlar, ormanlar, selleri, toprak kaymalarını önlüyorlar. Yağmurların düzenlenmesinde yararlı oluyorlar...

Bitkilerden besin maddesi olarak yararlanmak insanlığın ilk çağlarına kadar uzanır. Bunlardan yeşil halde taze taze kullandıklarımıza sebze diyoruz. Lahana, ıspanak gibi bitkilerin yapraklarını, turp, havuç, soğan,

YAŞAM

patates gibilerinin köklerini, bakla, fasulya, bamya ve benzerlerinin meyvelerini yiyoruz. Pişirmeden, çiğ yediklerimiz de var. Salata türünden olanlar böyle. Birçoklarını yeşil ve taze kullandığımız gibi birçoklarını da kurutuyor, öyle kullanıyoruz. Çoğundan konserve, turşu yaparız.

Meyvelerin çoğunu tazeyken çiğ olarak yiyoruz. Kurutup hatta kavurup yediklerimiz de pek çok. Besin maddelerimizden olan yağı, şekeri de bitkilerden elde ediyoruz. Üzümden pekmez, şıra, sirke yapıyoruz. Şeker, kamıştan, pancardan sağlanıyor. Ayçiçeği, mısır, zeytin gibi bitkilerden yağ çıkarılıyor.

Pamuk, keten, kenevir gibi bitkilerden iplik elde ediyoruz. Bu ipliklerle kumaşlar dokunuyor. İp, halat, sicim gibi şeyler yapılıyor. Hasır, sepet, küfe yapımında kullanılan bitkiler de var.

Masa, sandalya, kanepe, koltuk, dolap gibi eşyaları yapmak için kullandığımız tahtaları da bitkilerden, ağaçlardan sağlıyoruz. Yapı işlerinde kullanılan kereste de öyle... Bu işler için çokluk, meşe, çam, sedir, gürgen, ceviz, kayın, ıhlamur, kestane, kavak ve benzeri ağaçlar kullanılır.

Birçok bitki, ilâç, boya ve diğer sanat dallarında kullanılacak ham maddeleri verirler. Papatya, ıhlamur, hatmi, kınakına, salep, adaçayı gibi bitkiler eskiden beri ilâç olarak kullanılıyor. Endigo otundan çivit, safrandan, cevizden, palamut, kökboyası, ayrık gibilerden boya elde ediliyor. Birçok çiçeklerin, bitkilerin kokuları esans, kolonya ve diğer parfümeri maddelerinin yapımında kullanılıyor. Gülden gülsuyu, gül yağı yapılıyor. Keten, kenevir gibi bazı bitki ve tohumlardan boyacılıkta, cilâcılıkta kullanılan yağlar elde edilir. Sabunu, kremlerin bir çoğunu, pomatların bir kısmını yaparken de yine bitkileri kullanıyoruz.

Bitkilerden yakıt olarak da yararlanıyoruz. Yaktığımız odunu, tutuşturmak için kullandığımız çırayı ağaçlardan sağlıyoruz. Mangal kömürü bile odundan yapılıyor. Yakın zamanlara kadar zift, katran, reçine odunun damıtımı ile elde edilirdi.

Madensel yakıtlarımız bile aslında bitkidir. Maden kömürünü, linyiti, bataklık gazını verenler de onlardır. Bunlar yüzlerce yüz yıl öncesi yaşamış bitkilerin toprak altında kalıp madenleşmiş kalıntılarıdır...

Bitkiler dünyası, çeşit bakımından dünyanın en zengin kaynaklarından biridir. Doğanın en canlı mevsimi yazdır. Baharda yeşeren bitkiler çoğunlukla yaz aylarında meyvelenir. Aşağıda buna birkaç örnek veriyoruz. Yukarıda gördüğünüz frenk üzümü gerek renk gerekse tad bakımından diğer üzümden farksızdır. Aşağıda soldan sağa doğru sırayla, Ahududu, Kızılcık, Çilek ve Fındık meyvelerini görüyoruz. Gerek renk, gerek yaprak şekilleri bakımından birbirlerinden çok ayrı özellikleri gösteren bu yemişler çocuklar arasında çok sevilir.

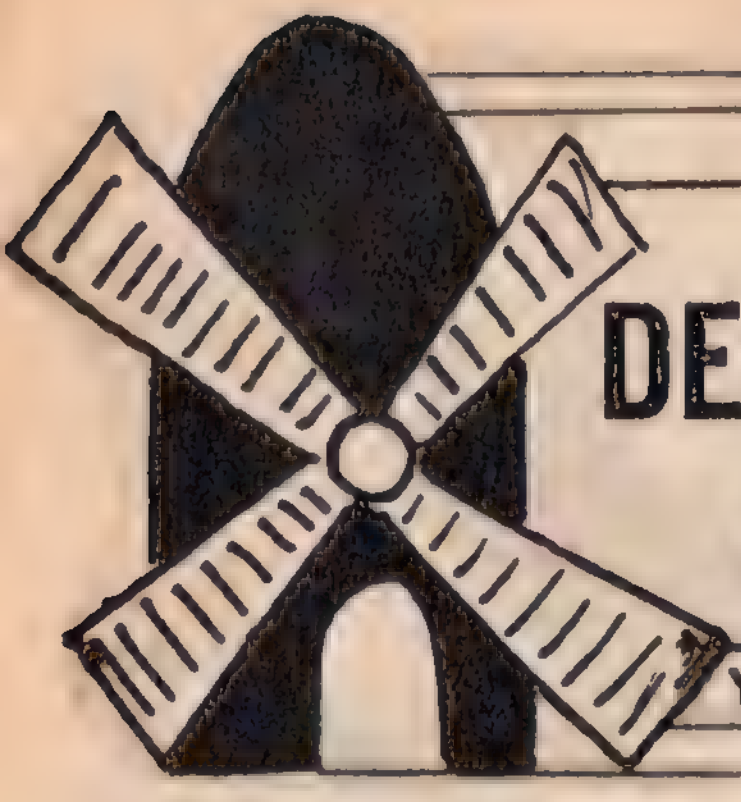

DEĞİRMENİN ESRARI

Yazan : Hadi BESLEYİCİ

6

ÖZET: Üç kardeş, babaları tarafından amcalarının çiftliğine gönderilirler. Ama yolda kötü suratlı bir adamla karşılaşıp, istemeden bir maceranın içine girerler. Şüphelendikleri adamı, katar şefine ihbar etmeye karar verirler.

KATAR şefi babacan tavırlı ak saçlı, güler yüzlü bir demiryolcuydu. Kolunda demiryollarının sembolü olan yeşil kumaştan bir bant vardı. Çocukları görünce:

— «Ne oldu üç yaramaz biletsiz yolculuk mu yapıyor?» diye yarı şaka, yarı ciddî sordu. Taner'in gücüne gitmişti bu. Cebinden biletini çıkartıp:

— «Neden kaçak yolculuk yapalım, işte biletimiz,» diye cevap verdi.

Katar şefi bunun üzerine çocuklarla birlikte gelen memurun yüzüne baktı.

Memur, «Bu küçükler katarda bir suçlunun yolculuk ettiğini söylüyorlar!» dedi.

Beklemediği bu cevap katar şefini de şaşırtmıştı, ama kendisini çabuk toparladı, Erkut'a dönerek:

— «Anlatın bakalım,» dedi.

Erkut olanları başından sonuna dek anlattı. Katar şefi ilgiyle dinliyordu. Erkut anlatmasını bitirdikten sonra uzun uzun düşündü. Sonra tekrar sordu.

— «Yanılmıyorsunuz ya!»

Bu kez Ayla cevap verdi: «Resimler dökülünce dikkatimi çekmişti. Hepsi çocuk resmiydi. 'Bu kadar çok resmi nereden bulmuş' diye düşünürken resimlere de dikkatle baktım. Bunlardan birkaçı iyice belleğime yerleşti. Gazetedeki kayıp çocuk resimlerini görünce bunlardan birinin önceden gazetede resmini gördüğüm çocuğa benzediğini, hatta bu çocuğun kendisi olduğunu hemen tanıdım.»

Katar şefi gene de kararsızdı. Yanındaki memura döndü:

— «Dünkü gazetelerden var mı?» diye sordu.

— «Olması gerekli.»

— «Çabuk onları bana getir.»

Memur furgonda bulunan bir odaya girdi. Elinde birkaç gazete ile geri döndü. Gazeteleri katar şefine uzattı. Katar şefi gazeteleri incelerken Ayla heyecanla bağırdı.

— «İşte gazete burada. Şu gazete. Resimler de bunlar.»

Katar şefi öteki gazeteleri bırakarak Ayla'nın gösterdiği gazeteyi aldı. Kayıp çocuklarla ilgili haberi ve resimleri iyice inceledikten sonra tekrar sordu:

— «Bunlardan hangisi senin gördüğün resme benzeyeni?»

Ayla parmağını üzerine koyarak resmi gösterdi.

— «İşte bu. Sadece yüzü değil. Çok iyi hatırlıyorum.»

— «Bu resimler şimdi nerede demiştiniz?»

— «Kompartımanda, adamın valizinde.»

Şef bir süre düşündükten sonra.

— «Peki. Teşekkür ederim çocuklar. Siz şimdi yerlerinize dönün. Ben gerekeni yapmaya çalışacağım,» dedi.

Çocuklar kompartımana döndüklerinde adam alaylı bir sesle:

— «Ne o çocuklar, sabah sabah treni geziyorsunuz herhalde. Bakıyorum yerinizde duramıyorsunuz. Sizi görenler de gizli bir hazine bulmuş sanacak,» dedi.

Adamın bu alaylı sözleri Erkut'un hoşuna gitmemişti. Acaba adam kendisinden kuşkulandıklarını anlamış mıydı? Anlamışsa işte bu kötüydü. Belki de kaçardı.

Gülümsemeye çalışarak cevap verdi:

— «Kardeşim Ayla bir parça rahatsızlandı. Gezerse belki açılır diye düşündük.»

— «Ya, geçmiş olsun. Bir parça açıldı mı şimdi?»

— «Fena sayılmaz, eskisi gibi değil.»

Çocuklar yerlerine oturmuş heyecanla olacakları bekliyorlardı. Adam gelince hâlâ dudaklarında aynı alaycı gülümseme ile çocukları süzüyordu.

Katar şefi sözünde durmuş, yanında iki sivil memurla kompartımanlarda arama yapmaya başlamıştı. Olaya genel bir arama havası verilmişti. Bu davranış kuşkuyu çekmemek içindi. İçinden «Oh olsun!» diyen Ayla, adama bakıyor, davranışlarını kontrol ediyordu. Adam gayet rahattı. Kuşkulanmamış gibiydi. Sonunda memurlar Erkut'ların bulunduğu kompartımana da geldiler. Katar şefi, «Lütfen valizlerinizi açın beyler! Siz de çocuklar, bir kaçakçılık ihbarı aldık. Arama yapıyoruz,» dedi.

Adam valizlerinin bulunduğu rafa uzanırken çocukların üçü-

nün de benizleri sapsarı kesildi. Valizlerden biri, çocuk resimlerinin bulunduğu valiz meydanda yoktu. Nitekim adam valizini indirirken yan gözle ve gene aynı alaycı gülüşle çocukların yüzüne baktı. Aranan valizde pek tabiî umulan şeylerin bir teki bile çıkmadı. Çocukların valizini karıştıran memurlardan biri kaşlarını çatarak:

— «Siz üçünüz de bizimle geleceksiniz. Çantalarınızı alın,» dedi.

Erkut, Ayla, Taner neye uğradıklarını şaşırmışlardı. Çaresiz memuru izlemek zorunda kaldılar. Katar şefi ve sivillerle birlikte öndeki furgona gelen çocuklara memur, sertçe çıkıştı.

— «Nerede resimler? Çocukça şeyler uydurarak bizi yormaya sıkılmıyor musunuz?»

Ayla adeta ağlamaklı olmuştu:

— «İnanın gördüm, hepimiz gördük o resimleri. Hatta Ankara'ya gelmeden önce biletlerimize bakan memur da gördü onları. Adama, «Maşallah bu çocukların hepsi sizin mi?» diye de sordu.»

— «Adam ne dedi?»

— «Şaşırdı, belirli bir cevap vermedi. Önce hayır demek istedi. Sonra vaz geçip evet dedi.»

— «Adamın resimleri valizine koyduğunu söylemiştiniz.»

— «Evet. Fakat valiz kaybolmuş.»

— «Nasıl?»

— «Adamın iki valizi vardı. Şimdi onlardan biri yok!»

— «Uydurmuyorsunuz ya?»

Erkut, «Neden kendiliğimizden birtakım masallar uydurup, sizleri oyalayacağız. Bizden kuşkulanacağınız yerde o adamla ilgilenin bir parça da.»

— «Peki peki. Doğru söyleyip söylemediğinizi şimdi Kayseri istasyonuna gelince anlayacağız,» diyen sivil memurlardan biri Katar Şefine döndü:

— «Katar defterine bakar mısınız, Ankara'ya dek çocukların buludnuğu vagonda görevli memur kimmiş?»

Katar şefi çocukların, kompartımandaki adam için anlattıklarını ilgi ve biraz da şüpheyle dinlemişti. Ona göre bu çocuklar, kendisine bir oyun oynuyorlardı. Bu yüzden anlatılanları ne şekilde değerlendireceğini şaşırmıştı.

Katar Şefi çabucak döndü: «Memurun adı Hasan Yalçın.»

— «Ankara garda mıdır şimdi?»

— «Bu akşam geri dönecekti. Garda olması gerek.»

— «Çok güzel, işimiz kolaylaşacak o halde.»

Katar Şefi çocuklara döndü.

— «Çocuklar sözlerinizin doğruluğuna inanıyoruz. Ancak işimize yarayacak başka delillere, tanıklara da ihtiyacımız var. Bu bakımdan araştırma yapılacak.»

Sivil memur Katar Şefinin sözünü kesti:

— «Sizinle birlikte olaya tanık olan memuru bulunca işimiz daha kolaylaşacak. Sözünü ettiğiniz iki valizden birinin ortadan kaybolması da işin içinde bir gizlilik olduğunu gösteriyor. Şimdilik Kayseri'ye kadar bizimle birlikte yolculuk edeceksiniz. Şayet işlenilen bir suç varsa suçlular sizi rahat bırakmak istemeyeceklerdir. Yanımızda bulunmanız güvence altında olmanızı sağlayacak. Şimdi şefin odasına gidin, uslu uslu oturun bakalım,» diyerek odayı işaret etti. Çocuklar gösterilen odaya girdiler. Biraz sonra Katar Şefi de yanlarına geldi. Cocuklar üzgün, sıkılgan bir halde oturuyorlardı.

Şef onları teselli etti.

— «Üzülmeyin çocuklar, her şey mutlaka meydana çıkacaktır. Adamı izliyoruz.»

Bir saat sonra tren Kayseri istasyonunda durmuştu. Çocuklar da memurlarla birlikte inip, önce hareket dairesine gittiler. Oradan da gar şefinin odasına alındılar. Telefonlar çalışıyor. Ankara garı aranıyordu. Sonunda Ankara garından cevap geldi.

— «Memur Hasan Yalçın'ı acele veriniz.»

(Devamı Var)

Tarzan
TONK!
BUNUN İÇİN-DE NE VAR?
BIRAK... ŞEFİN İSTEDİĞİ BIR ŞEY O...
PEKÂLA GEÇEBİLİR-SİN...
OHH.. BAŞIMI KIRACAKTI NEREDEYSE
DEVENİN SIR TINDA OLAN KORAK VE İM-BAZA KALE-YE ZOR DA OLSA GİRME-Yİ BAŞAR-MIŞLARDI...
YUU-LEE!
İMBAZA?
SUS SA-KIN SES ÇIKARMA.. ŞEFİN SA-RAYINA GE-LİYORUZ YAVAŞ OL...
ŞİMDİ, PRENSES NUBİLA'YI BURAYA GETİREN AMA İM-BAZA'YI KAÇIRAN ASKERLER CE-ZALANDIRI-LACAK-TIR..
YUU!

NE OLUYOR ORADA ARKADAŞ?
ŞEF KOSA YENİ ESİRLERİ İNCELİYOR...
ONLARI ÖLDÜRMEYİN, AMA İSTEDİĞİM ESİRİ ELLERİNDEN KAÇIRMANIN CEZASINI UNUTMASINLAR..
OHH... BURADA OLDUĞUMU BİLSELER BİNLERCE PARÇAYA BÖLERLER..
ŞİMDİ ORTAYA GEL VE AVRUPA'DA ÖĞRENDİKLERİNİ ANLAT..
BİZE IGOTHALARDAN NASIL NEFRET ETTİĞİNİ, İMBAZA'YA HALKI KIŞKIRTMASI İÇİN PARA VERDİĞİNİ ANLAT...
YALAN YALAN
ÇIKARIN ÜZERİNDEKİ PİS YABANCI GİYSİLERİ ÇIKARIN HEMEN...
YERLİLER BİR ANDA KIZIN ÜZERİNDEKİ ELBİSELERİ PARÇALAYARAK HEMEN ÇIKARDILAR...
AVRUPA'DA OKUYAN İYİ İGOTHA OLAMAZ. SENİN GİBİLERE YER YOK BURADA...
GEL BURAYA LOLUKOMAMBE... ESİRLERE NASIL DAVRANALACAĞINI GÖSTER...
AYY. BENİ ÇAĞIRIYOR...

DEVAMI VAR..

OYUN - EĞLENCE - BİLMECE

Yukarıda, dilimize çok yerleşmiş bir halk sözü gizli, resimleri incelerseniz kolayca bulabilirsiniz.

1			B		
2			B		
3			B		
4			B		
5			B		
6			B		
7			B		
8			B		
9			B		

YUKARIKİ KARELER içinde bulunan B harfinin sağına ve soluna öyle harfler yerleştiriniz ki okuduğunuz zaman şunlar çıksın:
SOLDAN SAĞA: 1 — Hindistan cevizinin kabuğundan yapılan bir çeşit kemençe. 2 — Vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen irin yığını. 3 — Hem yemeği hem de tatlısı yapılan bir bitki. 4 — Hayvan güdücüsü. 5 — En büyük barajımız. 6 — Tarla sürülen demir uçlu aygıt. 7 — Erkek ismi. 8 — Ayağın altyüzü. 9 — Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun bir romanı.

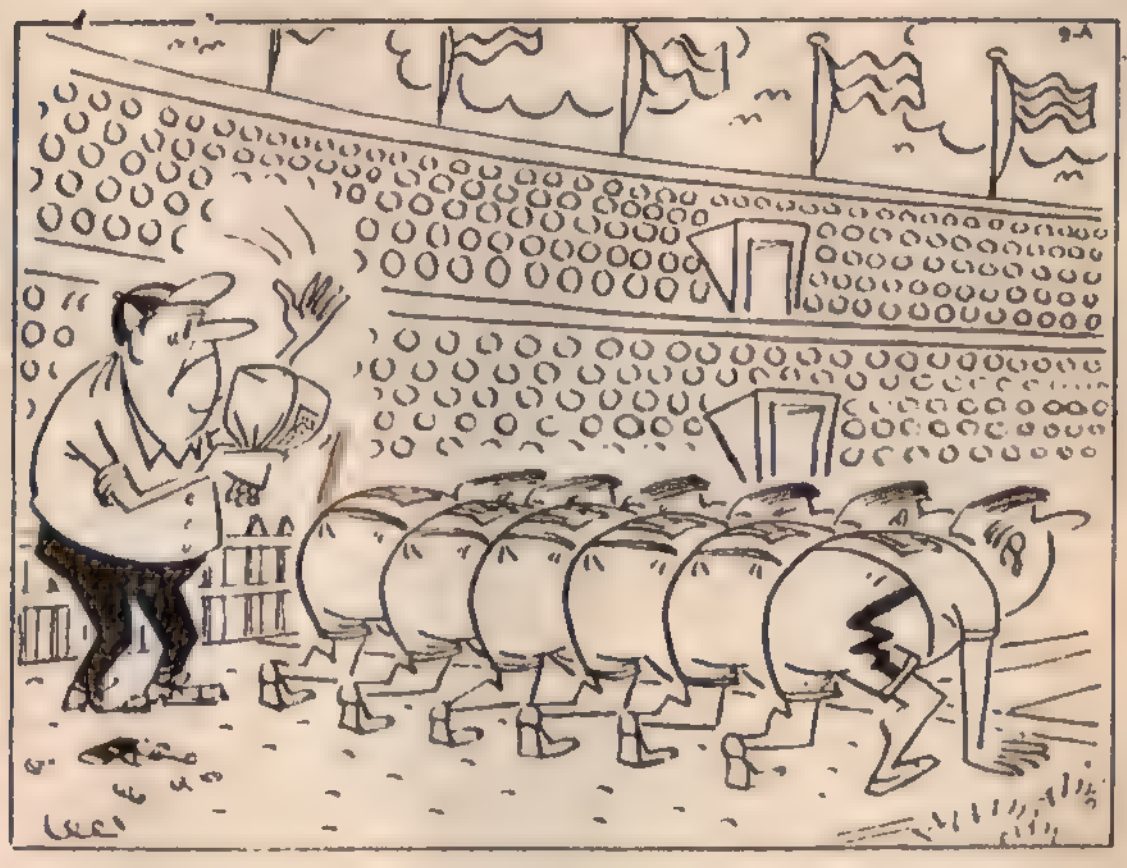

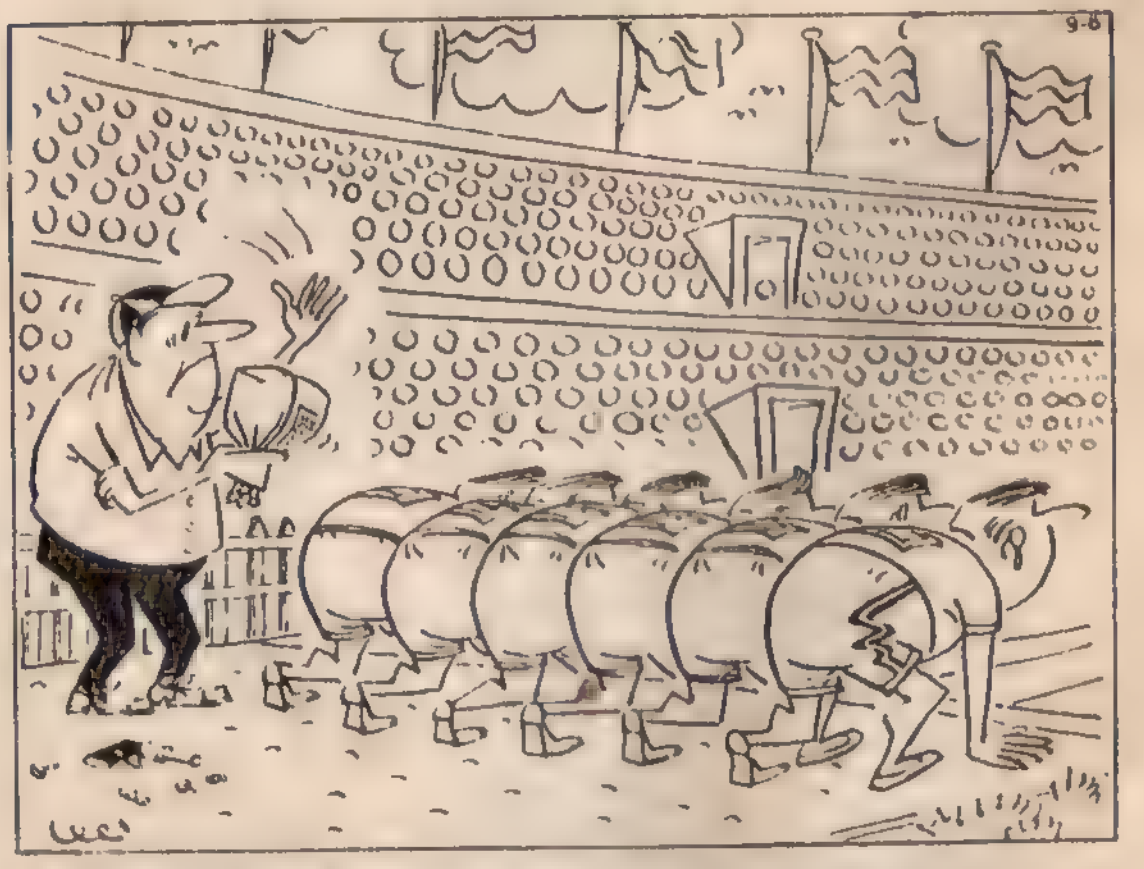

Yukarıda, birbirinin eşiymiş gibi gözüken iki resim arasında aslında tam sekiz değişik nokta var. Arayın bakalım, bu değişiklikleri bulabilecek misiniz?

(Çözümler 31. sayfada)

hafta nın aynası

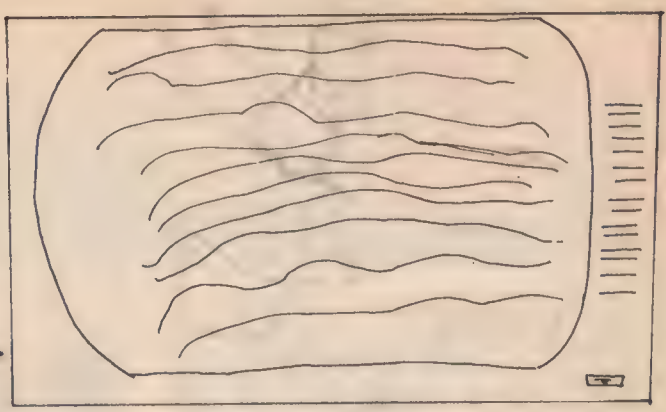

— «Sevgili seyirciler, şimdi her zamanki gibi bir çizgi filim sunuyoruz...»

HAKAN YILDIZ
Hamdullah Suphi İlkokulu

— «Bu resim çok çirkin, beğenmedim...»
— «Yanılıyorsunuz efendim... O resim değil, aynadır!»

ERDOĞAN OĞULTEKİN
İzmit

BAHAR

Güller, lâleler açıyor,
Kuşlar uçuşuyor,
Kuzular koşuşuyor,
Çocuklar neşe içinde
oynuyor.
Rüzgâr doğayı,
Tatlı tatlı okşuyor.
Sular çağlıyor,
Neşemiz çoğalıyor...
Güneş pırıl pırıl
Bize baharın geldiğini
müjdeliyor.

Denizde dalgalar oynaşıyor,
Rüzgâr birden fazlalaşıyor.
Yağmur başlıyor,
Çocuklar evlerine dağılıyor.
Ama çok geçmeden
Güneş'in sevimli yüzü
görünüyor.
Sevincimiz çoğalıyor
Gönlümüz bir hoş oluyor...
Bahar gelince...

Ateş Alsancak
5/B öğrencisi
Selimpaşa - Silivri

Solucanı yüzdürüyorum

Bir adam balık tutulması yasak bir yerde balık tutuyormuş. Tam solucanı takıp suya fırlatıyormuş ki bekçi gelmiş:

Bekçi: «Tabelâyı görmüyor musunuz? Balık tutmak yasak!» demiş.

Adam:

— «Ben balık tutmuyordum ki solucana yüzme öğretiyorum.»

Erhun Bolat
Muradiye Mahallesi Şair Nazım Sok.
No: 37/3 - Beşiktaş - İSTANBUL

STINGREY

BURADA BİZİ BULAMAZLAR SANIRIM TROY..
EVET PONS, BU KALIM BU GARİP GEMİDE NELERLE KARŞILAŞACAĞIZ? DİKKATLİ OLMALISIN!...

DERKEN İKİ GEMİCİ BELİRDİ BİRAZ SONRA KAPIDA....
ÇANG... DE DOYU TEK TEK ARAYALIM NE DERSİN?
İYİ OLUR ÇUNG

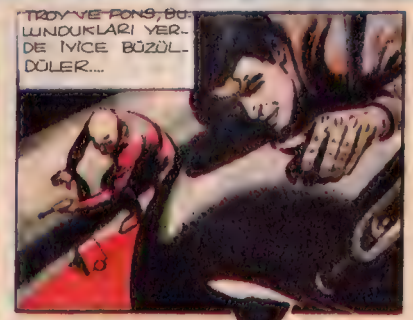
TROY VE PONS, BULUNDUKLARI YERDE İYİCE BÜZÜLDÜLER....

AHH!..

AZ SONRA İKİ ADAM ELLERİ BOŞ DÖNÜYORLARDI...
EYVAH... TIRMANAMIYORUM...

ÇABUK BİZİMLE GELECEKSİN.... KIPIRDAMA SAKIN...
ONLARI DİNLERSEM TROY KURTULUR...
PEKALA ÇOCUKLAR... GELİYORUM....

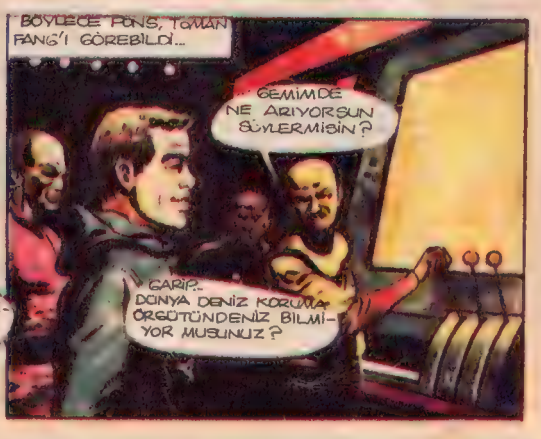
BÖYLECE PONS, TOMAN FANG'I GÖREBİLDİ...
GEMİMDE NE ARIYORSUN SÖYLERMİSİN?
GARİP.. DÜNYA DENİZ KORUMA ÖRGÜTÜNDENİZ BİLMİYOR MUSUNUZ?

BENİ NE SEN, NE DE BAĞLI BULUNDUĞUN ÖRGÜT İLGİLENDİRİR.. BENDEN BİR ŞEY GİZLEMEZSEN İYİ OLUR BÖYLE BAKALIM NİÇİN GEMİDESİN

İLK İMTİHANDAN GEÇİYORUZ, ŞANSIMIZ AÇIK OLSUN FONS..

NASIL ATLADIKLARINI GÖRDÜN MÜ TROY... AYNI ŞEYİ YAPMAMIZ GEREKİYOR...

HAYDİ FONS, ATLA BAKALIM...

İKİ CESUR ADAM KENDİLERİNİ BOŞLUĞA BIRAKTI...

AMA TROY, İNİŞİ BAŞARILI UYGULAYAMADI...

İYİ MİSİN TROY?

İYİYİM, DİKKATLİ OL BİR ŞEY ANLAMASINLAR FONS...

ÇABUK İÇERİ GİRİN VE HEMEN KAPTANA HABER VERİN ACELE EDİN.

ÇABUK OLUN DİYORUM SİZE DUYMUYOR MUSUNUZ?

EN İYİSİ İÇERİ GİRİNCE SAKLANACAK BİR YER BULMAK...

TROY VE FONS HEMEN MAKİNA DAİRESİNE GİZLENDİLER.

ÇABUK İÇERİ GİR FONS.

DENİZALTININ KAPTANI RAPOR ALIYORDU...

İKİ KİŞİNİN KAYBOLDUĞU RAPOR ETMEKLE ÜZÜNTÜ DUYMAKTAYIM TO[illegible]MAN FANC

NASIL OLUR BU? İÇERİ GİRERKEN SAYDIM, TAMAMDINIZ.. OLAMAZ BÖYLE ŞEY...

CASUS VAR... DEMEK Kİ....

DEVAMI VAR..

TROVA'NIN HAZİNELERİ

15

YAMAN gazeteci

Yazan ve Çizen : ORHAN ÖZDEMİR

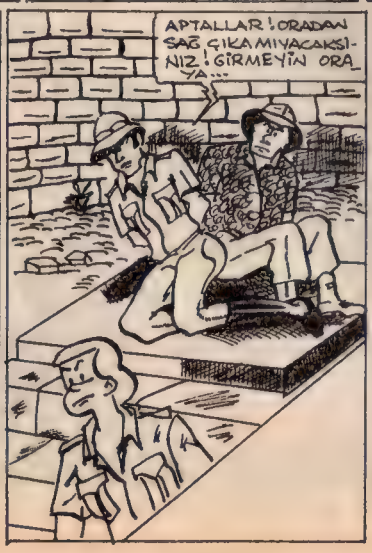

ESKİ TROYA DAYIZ HALACIĞIM !..

BÜTÜN BUNLAR RÜYA SANKİ !

YAMAN KOŞ BURDALAR ARADIKLARIMIZ BUNLAR OLMALI !..

BU SANDIKLARIN ESKİ TROYA'DAN KALDIĞINI KİMSE SAVUNAMAZ !...

?

?

?

TAHTA ATLAR !..

BİR SANDIK DOLUSU OYUNCAK BUNLAR !..

BİRDEN YEŞİL BİR DUMAN IŞIRI DOLAR...

YAMAN ! DİKKAT O YEŞİL DUMAN BU. FAKAT !

HİÇ SOLUK ALMAMALIYIM VE DIŞARI ÇIKMALIYIM .....

YAMAN DUMANIN ETKİSİNDEN KAÇARKEN MERDİVENLERDEN GELEN SESLER DUYDU !

TOMB TOMB

ORHAN OLMEZER

AZGIN DALGALARIN MARİFETİ

DÜNYANIN üçte ikisi denizlerle kaplıdır. Öyle bir deniz ki, hiç bir zaman sessiz ve sakin durduğu görülmemiştir. Çarşaf gibi dümdüz denizde yol alan balıkçı teknesi bile, durduğu yerde denizin hafif çalkantısıyla çalkalanır. Sürekli hareket halinde olan deniz, birkaç dakika içinde çehresini değiştirip, azgın dalgaların cirit attığı korkulu bir deniz haline gelebilir. Dev dalgalara yakalanan koca gemiler, adeta birer mantar parçasından farksızdır...

Hayatlarını kaybetmek pahasına dalgalarla boğuşan insanlar, dalgaların nasıl oluştuğundan habersizdi. Bilinen sadece, dalgaların rüzgârın etkisiyle doğduğuydu. Fakat, nasıl hareket ettiği bilinmiyordu.

Denizin yüzeyinde yuvarlanır gibi hareket eden dalgalar, gerçekten de rüzgârın esintisinden doğar. Rüzgâr ne denli kuvvetli olursa, dalgaların boyu da o kadar yüksek olur. Fakat, dalgalar hiç de zannedildiği gibi bir yerden başlayıp, diğer bir tarafa doğru hareket etmez. Dalga, aslında denizin yükselip alçalmasından meydana gelir. Hareket eden ise, sadece enerjidir! Bunu en basit bir şekilde anlayabilmek için, bir parça ipten faydalanabilirsiniz. İpin ucunu bir direğe bağlayıp, diğer ucunu gererek, elinizle aşağı yukarı hareket ettirin. Bir yılan gibi yükselip alçalan ipin bu hareketi, denizde meydana gelen dalgalara benzer. İp, elinizle hareketi başlattığınız yerden direğe doğru kıvrımlar halinde ilerler. Ama ilerleyen aslında ip değildir. İp, aynı yerde durmaktadır. İlerleyen, sadece harekettir. Denizlerde de aynen böyledir. Dalgalar yukarı aşağı kımıldar, fakat fazla ilerlemez, aynı yerde durur.

Kırılarak bir sahile uzanan dalgalar, açık denizde olduğu kadar güçlü değildir ama, yine de toprağı aşındırıp, taşları, kayaları denize sürükleyebilir. Koca bir kaya parçasına doğru sürekli uzanan dalgalar, kısa zamanda kayayı kum zerrecikleri haline getirir.

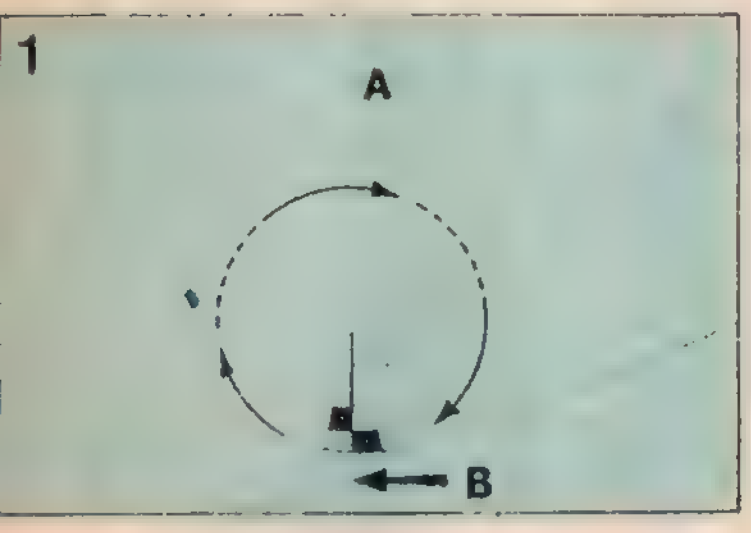

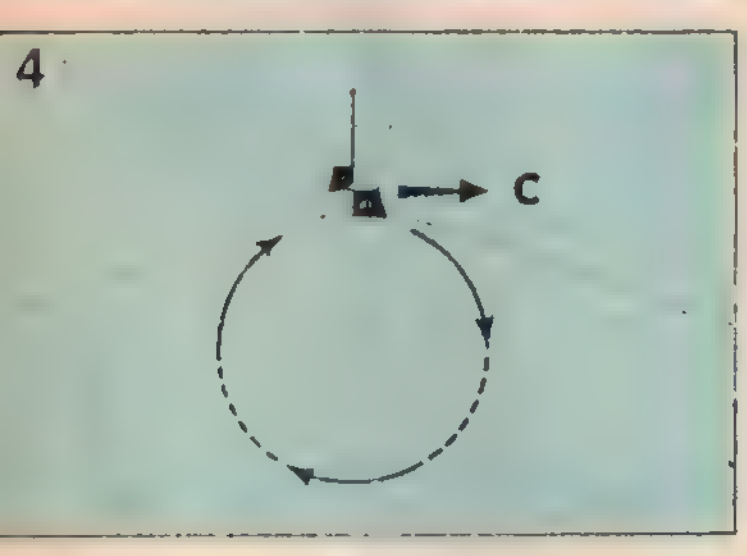

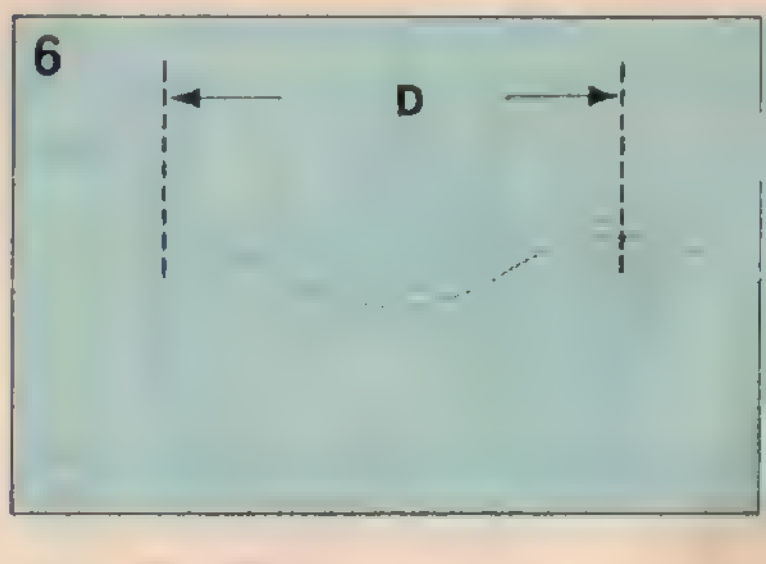

Suyla doldurulan havuzlarda yapılan deneyler, dalgalar hakkında bilginlere çeşitli bilgiler vermekte.

A: Dalga yönü.
B: Denizde hareket eden tekne.
C: Denizin hareketiyle zirveye çıkan tekne.
D: Dalga genişliği.

DİKKAT: Şubat ve mart ayında hediye kazanan kardeşlerimizin listesini pek yakında yayınlayacağız.

TÜKETTİĞİMİZ DOĞA

PENGUEN: Uçamayan deniz kuşları olan penguenler, Folkland Adaları'nda rahat bir yaşam sürerken, penguen yağı ve tüyü için kurulan bir endüstri fabrikası tarafından tek tek avlanarak, ortadan kaldırıldı. Bugün Antartik'te bulunan penguenler, yumurtaları deniz martıları tarafından toplanıp, yetişkinleri ise, insanlar tarafından avlanıp, eti yendiği halde, yine de nesillerini sürdürebilmektedirler.

Şişkin gagalı bir cins martı olan bu kuş, yakaladığı balıkları iri gagasının içinde biriktirip, yavrularına götürür. Ama kuş meraklıları, bu garip martıyı da rahat bırakmaz.

Fareye benzer uzun kulaklarıyla özellik kazanan bu yarasa türü, tükenme tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Bataklıklar kurutuldukça, kelebeklerin sayısında da azalma olur. Buna bir de kelebek avcıları eklenirse, kelebeklerin geleceğini kim garantileyebilir?

Resimde görülen bir cins sansar, meyve ve deniz hayvanlarıyla beslenir. Onun da geleceği tehlikededir.

Kırmızı sincap, kendi halinde zararsız bir hayvandır. Ama ormanlar yerle bir edildikçe yakın bir gelecekte o da kendisine başka yer aramak zorunda kalacak. Tabiî, eğer gittikçe tükenen nesilleri insanların elinden kurtulabilirse...

Bataklıkların yanısıra su birikintileri de kurutulup, yerine evler, fabrikalar kuruldukça, kurbağalar barınacak yer bulamamaktadır.

BİRAZ DA GÜLELİM

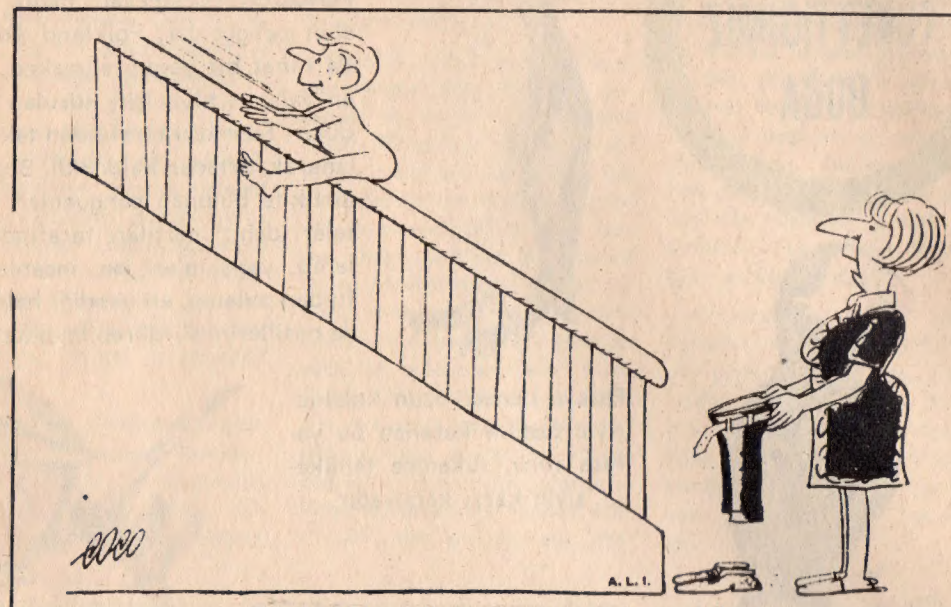

· «Ertuğrul biraz çabuk olmazsan okula geç kalacaksın.»

— «Yangını söndürmenizde tabancamla size yardım edebilir miyim?»

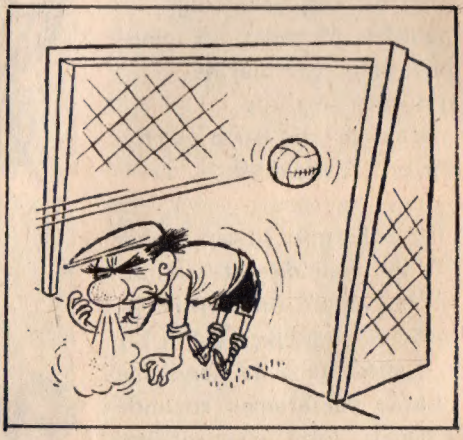

ÇOK YAŞA

OYUN-EĞLENCE-BİLMECE ÇÖZÜMLERİ

SOLDAN SAĞA: 1 — Lületaşı, 2 — Arasıra, 3 — Fük, Mele, 4 — Onaran, 5 — Beraat, 6 — Ta, Ti, 7 — Et, Azmi, 8 — Ninni, Ka.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1 — Lafonten, 2 — Ürün, Ati, 3 — Lakab, 4 — Es, Revan, 5 — Tımar, Zı. 6 — Arena, 7 — Şah, Aslık, 8 — Elti.

• 2, 3 ve 4 numaralı düğümler ucundan çekildiği vakit iyice karışır. 1, 5 ve 6 numaralı düğümler ise çözülür.

bu hafta Doğan Kardeşler

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN: Ad ve soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazıp, doğum gününüze 2 ay kala 2 vesikalık fotoğrafla birlikte **«DOĞAN KARDEŞ — Bu hafta Doğan Kardeşler sayfası — P. K. 1146, İSTANBUL»** adresine postalayınız.

Aytür Ertabak
Ankara 7.4.1965

Atilla Kandemir
Antalya 3.4.1959

Semih Mollaoğlu
İstanbul 8.4.1967

Melike Kale
Ankara 9.4.1965

Süleyman Çiloğlu
İstanbul 1965

Berna Sayın
İzmit 10.4.1965

Gamze Akgün
İstanbul 11.4.1962

Alparslan Dumlu
Erzurum 11.4.1967

Ferrin Özaydın
Burhaniye 12.4.1963

DOĞAN KARDEŞ
ANSİKLOPEDİSİ

Derslerinizde size yardım
Edecek
Tek arkadaş

1000 Sayfa 75 Lira

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
7 NİSAN 1975
Sayı : 15 Sıra No. 1003
Yıl : 30 Cilt : 1

Sahibi :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. adına
KEMAL ERHAN

Yazı İşleri Müdürü
ŞEVKET RADO

Yazı İşleri ve İdare :
Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P. K. 1146 - İSTANBUL ★ Telefon : **27 95 10 (Santral) ★** Dağıtım ve Abone: **Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu, Molla Fenâri Sokak 1 - İSTANBUL**

ABONE ŞARTLARI

Yurt içi adi posta, yıllık: **80 TL. ★** Altı aylık: **40 TL. ★**
Yurt dışı adi posta, yıllık: **110 TL. ★** Altı aylık: **55 TL. ★**
Yurt dışından abonelerini uçakla isteyenlerden bulundukları ülkeye göre ayrıca uçak ücreti alınır. Adres değişikliği için 100 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir ★ Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu Molla Fenari Sok. No. 1, İSTANBUL

DİZİLDİĞİ ve BASILDIĞI YER :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.
Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.

İLÂNLARINIZ İÇİN İLÂN SERVİSİMİZE MÜRACAAT ETMENİZİ RİCA EDERİZ.
Tel. : 27 95 10

NİSAN AYI HEDİYE KUPONU : 1

TÜRK SÖZLÜĞÜ : 3
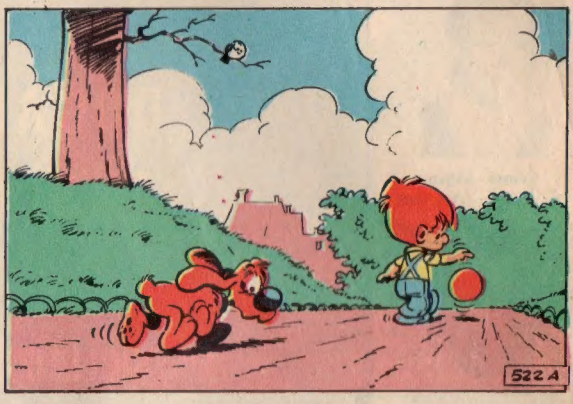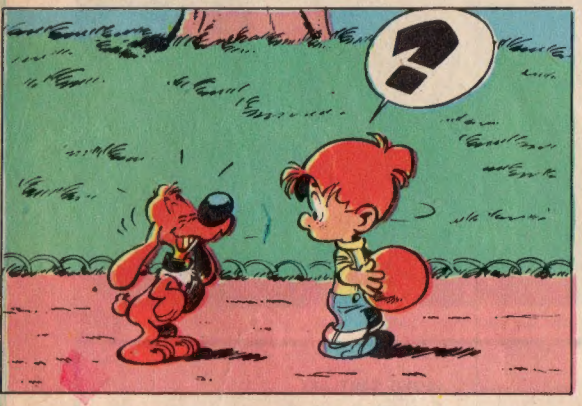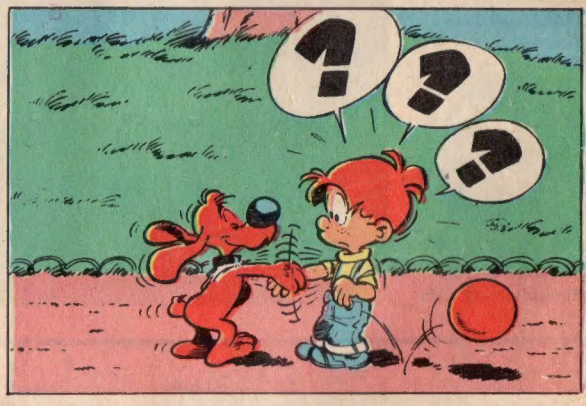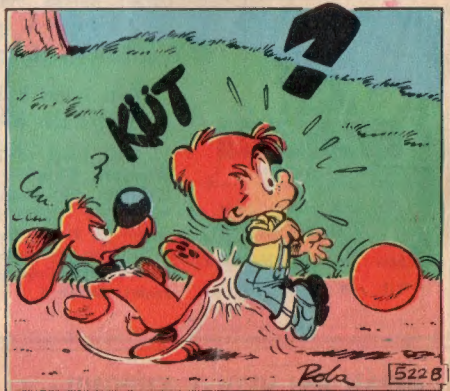
Cancan ile afacan